

Putosin koulusta, nousin ratsaille – ratsastuspedagoginen lähestymistapa koulupudokkaiden yksityisopetuksessa

Ritva Kjaldman, KM, EO, LO

Avainsanat

elämänhallinta, hevostoiminta, kotiopetus/yksityisopetus, koulupudokas, motivaatio, syrjäytyminen

Tässä projektityössä käytettiin hevosia tukemaan ja motivoimaan yksityisopetuksessa olleiden oppilaiden koulunkäyntiä. Prosessissa etsittiin vastauksia kuuteen kysymykseen.

Voidaanko hevostoiminnalla lisätä koulupudokkaan sitoutumista opiskeluun?

Projektiin osallistuneiden oppilaiden kohdalla voitiin havaita vahvaa sitoutumista sekä opiskeluun että urasuunnitteluun. Oppilailla oli positiivinen asenne eläimiin jo ennen opetuksen alkua. Näytti siltä, että sitoutuminen opiskeluun ja oppitunneille saapumiseen oli sitä voimakkaampaa mitä kauemmin opetukseen liittyvä hevostoiminta oli jatkunut. Se hevostoiminnan elementti, joka ehkä eniten edesauttoi sitoutumista, oli hevostoiminnan ”emotionaalinen palkitsevuus”.

Millaista hevostoimintaa käytetään?

Oppilaiden hevostoiminta koostui mm. opintojen edistymisen edellyttämän viikkoaikataulun suunnittelusta, oppitunneista sekä käytännön hevostoiminnasta (mm. hoitaminen, taluttaminen, ajaminen ja ratsastaminen). Käytännön hevostoiminnan toteutumisen edellytyksenä oli, että oppilaat olivat suorittaneet muut velvoitteensa (kotitehtävät ja kontaktit esim. erikoissairaanhoidon).

Mitkä tekijät hevostoiminnassa vaikuttavat positiivisesti oppilaiden opiskelumotivaatioon?

Hevostoiminnan kautta oppilaat löysivät omat rajansa. Näytti siltä, että minäkuva eri osa-alueilla selkiytyi. Tätä tuki mm. hevostoimintaan liittyvä vastuu ja riskinotto. Hevostoiminta myös aikataulutti ja jäseni oppilaiden viikkorytmiä antaen siihen sekä tuttua rutiinia että turvallista jatkuvuutta. Hevostoiminnalla oli myös palkkion luonne.

Millaisia tavoitteita oppilaat asettavat koulumenestykselleen ja hevostoiminnalleen?

Molemmat oppilaat kykenivät opetuksen ja hevostoiminnan päättyessä asettamaan itselleen realistisia, toteutettavissa olevia tavoitteita niin opiskelussaan kuin harrastuksessaan. Oppilaat olivat myös koulutusmyönteisiä.

Kuinka paljon hevostoimintaa oppitunnit sisältävät?

Molemmilla oppilailla oli opetustuokioiden rakenne suunniteltu erilaiseksi, koska heidän tarpeensa poikkesivat toisistaan. Toisella oppilaalla hevostoiminta oli retki- ja tapahtumaluonteista, toisella pääpaino oli ratsastuksessa ja hevosen hoitamisessa kahdesti viikossa.

Millaista palautetta oppilaiden huoltajat ja yhteistyötahot antavat hevostoiminnan toimivuudesta tukemassa kouluopetusta?

Palaute oli kaikilta tahoilta (huoltajat, kotikoulut, opetusvirasto sekä erikoissairaanhoido) positiivista ja rohkaisevaa. Huoltajat olivat helpottuneita lapsensa elämäntilanteen selkiytyttyä ja syrjäytymisriskin pienennyttyä. Viralliset tahot olivat positiivisen uteliaita toimintaa kohtaan.

Tämän projektityön tulokset eivät ole yleistettävissä, koska koehenkilöitä oli vain kaksi ja kontrolliryhmät puuttuivat. Työ ei siis anna tietoa sosiaalipedagogisen hevostoiminnan todellisesta vaikuttavuudesta ja tuloksellisuudesta.

Mahdollisuuksia hevostoiminnan käyttämisessä oppilaiden tukemiseen sekä ennalta ehkäisevään toimintaan:

- tallin nikkaripajat (hyödyllistä tekemistä, jossa oman käden jälki näkyy, aikuinen arjessa läsnä)
- iltapäivähoito (tuttu ja turvallinen ympäristö, mahdollisuus tehdä läksyt, mahdollisuus välipalaan, ulkona oloa ja fyysistä toimintaa hevosten ja muiden eläinten kanssa, tavoitteena ”aito väsymys”, aikuinen arjessa läsnä)
- Oma ura (oman osaamisen hyödyntäminen, taskurahan ansaitseminen, opetuksen liittäminen käytäntöön, säännöllinen viikkorytmi, tuttu ja turvallinen työympäristö, aikuinen arjessa läsnä)

Lisätietoa ja yhteydenotot, mailto: ritva.kjaldman(at)gmail.com